

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**ПСИХОЛОГІЯ: СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ТА
ІННОВАЦІЇ У ДОСВІДІ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ**

**15 квітня 2021
УМАНЬ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

Психологія: сучасні методики та інновації у досвіді діяльності практичного застосування

*Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю*

Відповідальна за випуск Дудник О. А

**Умань
2021**

УДК 159.98(06)

П86

Головний редактор:

Сафін О. Д., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології факультету соціальної та психологічної освіти Інституту соціальної та економічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Дудник О. А., кандидат психологічних наук, викладач кафедри психології факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Козак О. Ю., викладач кафедри психології факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Станішевська В. І., викладач кафедри психології факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
факультету соціальної та психологічної освіти*

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол №13 від 20 квітня 2021 року)*

П86 **Психологія:** сучасні методики та інновації у досвіді діяльності практичного застосування : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. з міжнар. участю / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; відпов. за вип. О. А. Дудник ; [голов. ред. Сафін О.Д. ; редкол: Дудник О.А., Козак О.Ю., Станішевська В.І.]. – Умань, 2021. – 159 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Психологія: сучасні методики та інновації у досвіді діяльності практичного застосування», що відбулася на базі кафедри психології та науково-дослідної лабораторії «Вдосконалення майстерності практичного психолога» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 15 квітня 2021р.

Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

УДК 159.98(06)

©Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2021

ЗМІСТ

Августюк Марія

СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ» У НАУКОВО-ПСИХОЛОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ 8

Андрусик Олена

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВОЇ ЯКОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА 13

Афанасенко Лариса

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА 15

Белей Михайло

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ В ПРАКТИЦІ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 20

Вахоцька Ірина

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ 24

Величко Оксана

ДИТЯЧІ СТРАХИ ТА ЇХ КОРЕКЦІЯ 27

Гассаб Оксана

СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК ОСОБИСТІСНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ 30

Гичко Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО КОУЧИНГУ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ 35

Гриньова Наталія

РОЗВИТОК ЗДАТНОСТІ ДО БАТЬКІВСТВА В РАМКАХ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ 37

Данилевич Лариса

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ 39

Данилова Тетяна

ДЕКІЛЬКА СЛІВ ПРО КОГНІТИВНУ ТЕРАПІЮ, ЗАСНОВАНУ НА МАЙНДФУЛНЕС 42

Діхтяренко Світлана

ПРОБЛЕМА СТРАХУ ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ 45

Дубінська Майя, Данилевич Лариса

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ КОМУНІКАТИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДІТЕЙ 6-7 РІЧНОГО ВІКУ 47

Дудник Оксана ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	50
Заплішна Ольга ВИКОРИСТАННЯ НЕТЕСТОВИХ МЕТОДІВ У ПСИХОДІАГНОСТИЦІ	55
Зелінська Ярослава ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ СТАРШОКЛАСНИКІВ З ПОВНИХ І НЕПОВНИХ СІМЕЙ	57
Ільків Лілія ДО ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ	61
Козак Ольга ОБ'ЄКТИВНІ ТА СУБ'ЄКТИВНІ ЧИННИКИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ- ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	65
Колесніченко Катерина ПРОБЛЕМА ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ У ШКОЛЯРІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПРОФІЛАКТИКИ	68
Комар Анастасія ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧНІВ	74
Король Світлана ВИЗНАЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ	76
Костянко Анна ОСНОВНІ СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА ОСОБИСТОСТІ	78
Лівандовська Інна, Личман Анастасія ГЕНДЕРНА СИМЕТРІЯ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	83
Лівандовська Інна, Скаженюк Вікторія, ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ ТА СТЕРЕОТИПІВ	86
Мазуровська Олена ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ПСИХОДІАГНОСТИКИ У РОБОТІ З РІЗНИМИ ВІКОВИМИ ГРУПАМИ	89
Міщенко Марина, Задояна Світлана ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ	91

Міщенко Марина, Запорожець Лілія ПРОФЕСІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ	93
Олійник Оксана СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	96
Осіпенко Світлана ПОНЯТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГОМ-ПОЧАТКІВЦЕМ	99
Перепелюк Лілія-Сарра ЗНАЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОКОРЕКЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У РОБОТІ ПСИХОЛОГА	101
Перепелюк Тетяна ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗВО В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ	103
Ревва Сергій КОРЕКЦІЯ МІЖОСОБИСТІСНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ БУЛІНГУ	105
Рєпа Ярослава ЛЯЛЬКОТЕРАПІЯ У РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА З ДІТЬМИ	107
Сароян Софія ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	110
Смалиус Людмила ЗАСОБИ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ПСИХОЛОГА У СИСТЕМІ ОСВІТИ	114
Станішевська Вікторія ЗАГОСТРЕННЯ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	117
Столярова Олена ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ САМОСВІДОМОСТІ ТА ДУХОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	119
Тихонов Едуард ТРЕНІНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	122
Чорноморд Євгенія СІМ'Я ЯК ОДИН ІЗ НАЙВАЖЛИВІШИХ ФАКТОРІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	126

Шаєровська Наталія РОБОТА ПСИХОЛОГА З КОЛЕКТИВОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	128
Шевчук Ольга ТРЕНІНГОВА РОБОТА: НЕОБХІДНА УМОВА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ПОДОЛАННЯ ІСНУЮЧИХ КОНФЛІКТІВ	131
Шеленкова Наталія ПСИХОДІАГНОСТИКА В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА	133
Шикирава Наталія РОЗВИТОК ЕМПАТІЇ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ: ОСОБИСТІСНИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ АСПЕКТ	135
Шмаргун Віталій, Шмаргун Тетяна ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ: АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ	140
Юрченко Наталія ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ТА ПІДЛІТКАМИ	143
Якимчук Борис ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ	146
Якимчук Ірина ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ КОМПОНЕНТІВ ФАХІВЦЯ- ПСИХОЛОГА	150
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	153

Вікторія Станішевська
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, м. Умань

ЗАГОСТРЕННЯ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.

Через спалах коронавірусної хвороби в багатьох країнах запроваджено карантинні заходи для зменшення масового контактування людей з інфекційним агентом.

Для усього сучасного світу викликом стала пандемія. Станом на 13 квітня 2021 року внаслідок поширення коронавірусу COVID-19 загалом в Україні було інфіковано понад 1872785 осіб, з них 37,758 тис. осіб зазнали летального результату.

Згідно наказу МОН України від 16 березня № 406 «Про організаційні заходи для запобігання коронавірусу COVID-19» освітній процес у країні відбувається з використанням технологій дистанційного навчання.

Карантин – це сукупність адміністративних і медико-санітарних заходів, за допомогою яких запобігають поширенню інфекційних хвороб людини, обмежують контактування і пересування осіб, які потенційно можуть бути хворими, для зниження ймовірності інфікування інших

У більшості досліджень учені виявили негативні психологічні ефекти внаслідок карантинних заходів, зокрема конфліктність, посттравматичні симптоми, розгубленість і дратівливість. Чинниками, які призводили до стресу, були: подовження тривалості обмежень, страх інфікування, розчарування, сум.

Вплив соціального дистанціювання під час карантину. Під час карантину соціальне дистанціювання є нав'язаною ситуацією, коли нам впроваджують це як правило, а не особистий вибір. Коли це зовнішньо обґрунтована вимога, ми відчуваємо певний тиск, тому можуть відбуватися різні колізії. І тут вже все залежатиме від типу особистості, загальних соціальних настроїв або інфополя, в якому людина перебуває.

Наприклад, може підвищуватися агресія. Фіксується багато випадків, коли в родині почалися більш загострені конфлікти, крик або навіть домашнє насилля. Підлітки відчувають певну загрозу для своїх кордонів і

намагаються відстоювати їх такими не дуже адекватними способами. Коли ми перебуваємо в соціальному дистанціюванні від ширшого світу та залишаємося у замкненому просторі з найближчими людьми, нам дуже потрібно змінювати якимось чином своє оточення. Це ефект «зміни картинки». Якщо оці зміни не відбуваються – загострюється внутрішньоособистісний конфлікт. Підліток відчуває себе загнаним в куток, і цю енергію треба кудись дівати.

З іншого боку, можуть спостерігатися і депресивні стани: знижений емоційний фон, коли відбувається апатія, незмога щось робити, зібратися. Енергія спрямовується не на вирішення цього конфлікту, а в інший бік.

Спалахи агресії впливають на наші стосунки з ближніми: вони псуються і можуть навіть розриватися. Коли ж людина починає панікувати, є два шляхи: оточення може не розуміти або навпаки підтримувати – і тоді є шанс знайти однодумців та трохи заспокоїти себе. Під час депресивних станів люди також можуть або підтримувати, або віддалятися. Все залежить від індивідуальних проявів.

Підлітковий вік – час швидких змін, фізіологічних, психологічних, соціальних. Підлітковий вік має сенс розділити на три стадії – ранню, середню й пізню. Зміни в кожній із цих періодів відбуваються з різною інтенсивністю й у різний час для кожного підлітка.

Внутрішньоособистісний конфлікт – це гостре негативне переживання, викликане боротьбою структур внутрішнього світу особистості, що відбиває суперечливі зв'язки з соціальним середовищем і затримує ухвалення рішень.

Сучасний підліток живе у світі, складному за своїм змістом і тенденціям соціалізації. Це пов'язано, по-перше, з темпом і ритмом технологічних перетворень, що пред'являють до зростаючих людей нові вимоги; по-друге, з насиченим характером інформації, яка глибиною впливає на підлітка, в якого ще не має чіткої життєвої позиції; по-третє, з екологічними і економічними кризами під час пандемії **COVID-19** у суспільстві, які викликають у дітей відчуття безнадійності і роздратування. При цьому у підлітків розвивається відчуття протесту, часто неусвідомленого, і в той же час зростає їх індивідуалізація, яка при втраті загально соціальної зацікавленості веде до егоїзму. Підлітки більше

інших вікових груп страждають від соціальної, економічної і моральної нестабільності в країні.

Саме сім'я може створити для підлітка атмосферу душевного комфорту, допомогти йому відчувати свою захищеність, впевненість у собі, навчити його правильно ставитися до дорослих, однолітків і правильно реагувати в нестандартних ситуаціях. Незважаючи на безліч людей і обставин, що впливають на підлітка, самим серйозним є вплив сім'ї.

Список використаних джерел:

1. Оперативна інформація про поширення коронавірусної інфекції 2019-nCoV /. URL : <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>.

2. Психологія і педагогіка у протидії пандемії COVID-19: інтернет-посібник / за наук. ред. В. Г. Кременя ; [координатор інтернет-посібника В. В. Рибалка]. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2020. 243 с. URL : <https://drive.google.com/file/d/1yDw7bZfGo0Ny94KsbcBJWfDlcZ8wHXN9/view>.

Олена Столярова

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, м. Умань*

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ САМОСВІДОМОСТІ ТА ДУХОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Актуальність дослідження самосвідомості та духовності молоді визначається необхідністю розуміння психологічних змін у процесах розвитку особистості, що простежуються в тенденціях розвитку сучасного суспільства. Завдяки змінам, що відбуваються в сучасному суспільстві, молоді люди мають великий вибір ідеологічних, соціальних та духовних можливостей.

Студентство – особливий та важливий період для становлення людини та особистості в цілому. Цей період характеризується появою у молоді найрізноманітніших інтересів та формуванням сталих соціальних зв'язків. У студентів змінюється система поглядів на світ і безпосередньо формується визначення своєї ролі у цьому світі. Розвивається прагнення